

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Tadeusz Nowakowski (spr.)
Sędzia SA:	Aleksandra Marszałek

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **G. M. i K. M.**

przeciwko: **Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. (...) w Ł.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 29 maja 2012 r. sygn. akt I C 422/11

p o s t a n a w i a:

- 1. zmienić zaskarżony wyrok w punktach V i VI w ten sposób, że uchylić punkt VI, a punktowi V nadać brzmienie: „zasądza od powoda G. M. oraz od powódki K. M. na rzecz pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. (...) w Ł. po 1.535 zł (jeden tysiąc pięćset trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu”,**
- 2. dalej idące zażalenie oddalić,**
- 3. zasądzić od powodów na rzecz pozwanego po 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Opolu w punkcie IV nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Opolu kwotę 1.250 zł tytułem opłaty sądowej i 151,41 zł tytułem wydatków, a od powodów kwotę 355,63 zł tytułem wydatków; w punkcie V zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów po 625 zł tytułem kosztów sądowych i po 720 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie VI zasądził od powodów na rzecz strony pozwanej 5.760 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd pierwszej instancji wskazał jedynie, że art. 100 k.p.c. uzasadnia rozstrzygnięcie o kosztach.

Powodowie w zażaleniu zarzucili zaskarżonemu w tej części orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania tj. art. 100 zdanie drugie k.p.c. w zw. z art.

98 k.p.c. poprzez niezasądzenie na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu w pełnej wysokości liczonej od uwzględnionej części powództwa oraz obciążenie powodów kosztami zastępstwa procesowego pozwanego oraz wydatkami w sytuacji, gdy powództwo co do zasady zostało uwzględnione, a wysokość roszczenia zależna była jedynie od oceny sądu.

Podnosząc powyższy zarzut wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez nieobciążanie powodów kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej (pkt IV) wydatkami (pkt IV) oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów zastępstwa procesowego stosownie do uwzględnionej części powództwa.

Strona pozwana w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Sąd I instancji z naruszeniem przepisu art. 328 § 2 k.p.c. w części dotyczącej orzeczenia o kosztach postępowania, nie przedstawił w uzasadnieniu szczegółowego rozliczenia tychże kosztów, poprzestając na wskazaniu podstawy prawnej rozstrzygnięcia, to Sąd Apelacyjny także jako Sąd meriti dokonał oceny stanu faktycznego w tym zakresie, na podstawie znajdującego się w aktach sprawy materiału dowodowego.

Przywoływany przez Sąd Okręgowy przepis art. 100 k.p.c. stosuje się w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań. Wówczas to koszty podlegają wzajemnemu zniesieniu; stosunkowemu rozdzielaniu lub jedna ze stron jest obciążona obowiązkiem zwrotu całości kosztów.

W rozpoznawanej sprawie obie strony częściowo wygrały i jednocześnie przegrały proces co powoduje, że każda ze stron obowiązana jest zwrócić koszty przeciwnikowi. Powoduje to obowiązek sądu ustalenia proporcji między żądaniami i zarzutami stron a wynikiem procesu oraz zsumowanie wszystkich kosztów poniesionych przez każdą ze stron (art. 98 § 2 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c.) z uwzględnieniem sytuacji zwolnienia strony od obowiązku ich uiszczenia.

Powyższe czynności pozwalają określić – według proporcji, w jakiej strony utrzymały się ze swoimi żądaniami i zarzutami – jaka część tej sumy przypada na każdą ze stron.

W realiach rozpoznawanej sprawy Sąd Okręgowy prawidłowo przyznał powodom od strony pozwanej częściowy zwrot poniesionej opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego powództwa – przy uwzględnieniu, że powodowie byli częściowo zwolnieni od kosztów – następnie nakazał ściąganie od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 1.250 zł tytułem opłaty sądowej oraz kwoty 151,41 zł tytułem wydatków.

W punkcie V wyroku Sąd pierwszej instancji zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów po 625 zł (razem 1.250 zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz po 720 zł (razem 1.440 zł) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Powodowie dochodzili od strony pozwanej po 125.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Sąd Okręgowy zasądził na ich rzecz po 25.000 zł. Powyższe proporcje wskazują, że powodowie wygrali sprawę w 20%, natomiast strona pozwana w 80%. Mając na uwadze przewidzianą w art. 100 k.p.c. zasadę Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach IV, V i IV wyroku (80% z 7.200 zł to 5.760 zł, a 20% tej kwoty to 1.440 zł).

W tej sytuacji zarzut naruszenia art. 100 k.p.c. należy uznać za chybiony. W razie stosunkowego rozdzielania kosztów procesu roszczenie o częściowy zwrot tych kosztów przysługuje nie tylko powodowi względem pozwanego, ale i pozwanemu względem powoda. Obliczając więc ostateczny wynik stosunkowego rozdzielania kosztów procesu należy w równym stopniu uwzględnić koszty poniesione przez powoda, jak i koszty poniesione przez pozwanego (zob. orz. SN z 21.01.1963 r. III CR 191/62, OSP 1964, Nr 123, poz. 244 z glosą E. Wengerka).

Jednakże obliczenie należności z tytułu stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu podlega – jak już wcześniej wskazano – na ustaleniu stosunku wartości roszczenia uwzględnionego do dochodzonego, a następnie na podziale sumy kosztów obu stron odpowiednio do powyższego ustalenia. Otrzymany wynik stanowi kwotowy udział każdej ze stron w sumie ich kosztów. Jeżeli koszty poniesione przez stronę przewyższają tak obliczony udział – różnica podlega zasądzeniu od strony przeciwnej (patrz postan. SN z 16.10.1987 r. I CZ 126/87, niepubl.; postan SN z 31.10.1991 r. II CZ 250/90, OSPiK 1991, Nr 11 poz. 279).

Sprzecznie z powyższą zasadą Sąd pierwszej instancji zamiast zasądzić różnicę orzekł oddzielnie o kosztach należnych powodowi i stronie pozwanej. Należało zatem tę błędną redakcję wyroku skorygować w sposób wskazany w postanowieniu. Zatem od kwoty ustalonej w punkcie VI wyroku należało odjąć kwotę z punktu V ($5.760 - 2.690 = 3.070$ zł) i tak ustaloną kwotę zasądzić na rzecz strony pozwanej. Uznając zatem jedynie w tej części (co do redakcji wyroku) zażalenie za uzasadnione należało orzec jak w punkcie pierwszym postanowienia (art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.), zaś dalej idące zażalenie oddalić (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego znajduje uzasadnienie w przepisie art. 98 k.p.c. z art. 397 § 2 k.p.c.

mw